

รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ของ
พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔

ส่วนที่ ๑
ข้อมูลเบื้องต้น

๑. หน่วยงานผู้รับผิดชอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ กรมสรรพากร
๒. หน่วยงานผู้บังคับใช้กฎหมาย กรมสรรพากร
๓. ผู้รักษาการตามกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
๔. เหตุแห่งการประเมินผลสัมฤทธิ์ (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)
 - ครบรอบระยะเวลาที่กำหนด
 - ได้รับหนังสือร้องเรียนหรือข้อเสนอแนะจากผู้เกี่ยวข้องในเรื่อง (ระบุเรื่องที่ได้รับ การร้องเรียนหรือมีข้อเสนอแนะ).....
 - ได้รับข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการพัฒนากฎหมายในเรื่อง (ระบุเรื่องที่ได้รับ การเสนอแนะให้ประเมิน).....
 - อื่น ๆ คือ.....
๕. วันที่มีเหตุแห่งการประเมินผลสัมฤทธิ์ ๑ มกราคม ๒๕๖๗ โดยประเมินผลที่เกิดจากการบังคับใช้ กฎหมายตั้งแต่วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๑๔ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๖
๖. รายชื่อกฎหมายที่เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลสัมฤทธิ์ในรายงานฉบับนี้
 - ๖.๑ พระราชกฤษฎีกากำหนดอัตราภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔
 - ๖.๒ พระราชกฤษฎีกากำหนดอัตราภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒
 - ๖.๓ พระราชกฤษฎีกากำหนดประเภท อัตรา และเงื่อนไขในการหักค่าชดเชยรายจ่ายที่เป็นทุน เกี่ยวกับภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๖
 - ๖.๔ พระราชกฤษฎีกากำหนดประเภท อัตรา และเงื่อนไขในการหักค่าชดเชยรายจ่ายที่เป็นทุน เกี่ยวกับภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒
 - ๖.๕ พระราชกฤษฎีกากำหนดบริษัทที่ใช้ความในหมวด ๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ บังคับ พ.ศ. ๒๕๓๔
 - ๖.๖ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔
 - ๖.๗ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๑๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔
 - ๖.๘ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๑๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ลงวันที่ ๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๓
 - ๖.๙ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๒๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๓

๖.๑๐ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๓๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติภาษีเงินได้
ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๖

๖.๑๑ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๖๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติภาษีเงินได้
ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

๖.๑๒ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๖๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติภาษีเงินได้
ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

๖.๑๓ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๖๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติภาษีเงินได้
ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

๖.๑๔ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๖๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติภาษีเงินได้
ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๓

๖.๑๕ ประกาศกระทรวงการคลัง ว่าด้วยภาษีเงินได้ปิโตรเลียม เรื่อง กำหนดองค์การ สถานสาธารณกุศล
สถานพยาบาลและสถานศึกษา ตามมาตรา ๒๘ (๒) (ข) แห่งพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม
พ.ศ. ๒๕๑๔ ลงวันที่ ๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๔

๖.๑๖ ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๒) เรื่อง การแต่งตั้ง
เจ้าพนักงาน และกำหนดสถานที่รับแบบแสดงรายการรับชำระเงินภาษี และรับเงินภาษีนำส่ง
ตามกฎหมายว่าด้วยภาษีเงินได้ปิโตรเลียม ลงวันที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๕

๖.๑๗ ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๓) เรื่อง กำหนดแบบ
แสดงรายการเงินได้และแบบแสดงรายการหักภาษี ณ ที่จ่าย ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๔

๖.๑๘ ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๔) เรื่อง การแต่งตั้ง
เจ้าพนักงาน และกำหนดสถานที่รับแบบแสดงรายการ รับชำระเงินภาษีและรับเงินภาษีนำส่ง
ตามกฎหมายว่าด้วยภาษีเงินได้ปิโตรเลียม ลงวันที่ ๒๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๖

๖.๑๙ ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๕) เรื่อง กำหนดแบบ
คำร้องขอคืนภาษี และสถานที่ยื่นคำร้องขอคืนภาษีตามกฎหมายว่าด้วยภาษีเงินได้ปิโตรเลียม ลงวันที่
๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๒

๖.๒๐ ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๖) เรื่อง การแต่งตั้ง
เจ้าพนักงานรับคำร้องขอคืนภาษีตามกฎหมายว่าด้วยภาษีเงินได้ปิโตรเลียม ลงวันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๒

๖.๒๑ ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๗) เรื่อง กำหนดแบบ
คำร้องขอคืนภาษี และสถานที่ยื่นคำร้องขอคืนภาษีตามกฎหมายว่าด้วยภาษีเงินได้ปิโตรเลียม ลงวันที่
๑๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

๗. รายชื่อกฎที่ดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์เป็นการเฉพาะ (ประเมินผลสัมฤทธิ์เป็นรายฉบับ
ตามแบบรายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎ)

ไม่มี

ส่วนที่ ๒

การวิเคราะห์ความจำเป็นและผลกระทบของกฎหมาย

๘. กฎหมายนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ปัญหาใด

พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ มีวัตถุประสงค์จากการที่รัฐบาลมีนโยบายจัดเก็บภาษีเงินได้จากผู้ประกอบการปิโตรเลียมในหลายรูปแบบ เช่น กรณีผู้รับสัมปทาน กรณีผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิตหรือผู้มีส่วนได้เสียร่วมกันในสัญญาแบ่งปันผลผลิต รวมทั้งกรณีผู้ได้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิตหรือผู้มีส่วนได้เสียร่วมกัน ในสัญญาแบ่งปันผลผลิตที่ทำกับองค์การร่วมไทย - มาเลเซีย โดยกำหนดอัตราและวิธีการแยกต่างหากจากภาษีเงินได้ที่จัดเก็บตามประมวลรัษฎากร

๙. มาตรการสำคัญที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมายนี้ คือ

พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติมหลายฉบับ ซึ่งมีการกำหนดมาตรการโดยการออกกฎหมายเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมาย ดังนี้

๙.๑ การจัดเก็บภาษีจากรายได้ในการค้ากำไรสุทธิ ได้แก่

(๑) ยอดเงินได้จากการขายปิโตรเลียม ได้แก่ เงินได้จากการขายน้ำมันดิบ ก๊าซธรรมชาติ หรือ ก๊าซธรรมชาติเหลว

(๒) มูลค่าของปิโตรเลียมที่จำหน่าย ได้แก่ มีการจำหน่ายไปซึ่งน้ำมันดิบ ก๊าซธรรมชาติ หรือ ก๊าซธรรมชาติเหลว

(๓) มูลค่าของปิโตรเลียมที่ส่งชำระเป็นค่าภาคหลวง ได้แก่ กรณีมีการเสียค่าภาคหลวงเป็นปิโตรเลียม (ไม่ใช่ตัวเงิน)

(๔) ยอดเงินได้เนื่องจากการโอนทรัพย์สินหรือสิทธิใด ๆ อันเกี่ยวกับกิจการปิโตรเลียม ซึ่งอาจกำหนดจำนวนทั้งสิ้นได้แน่นอน

(๕) ยอดเงินได้อื่นใดที่ได้รับเนื่องจากการประกอบกิจการปิโตรเลียม

๙.๒ รายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ ได้แก่ รายจ่ายตามปกติและจำเป็นและรายจ่ายที่ไม่ถือเป็นรายจ่ายตามปกติและจำเป็น

๙.๓ บริษัทซึ่งมีหน้าที่เสียภาษีเงินได้เป็นรายรอบระยะเวลาบัญชีต้องเสียภาษีในอัตราร้อยละ ๕๐ ของกำไรสุทธิที่ได้จากกิจการปิโตรเลียม หรือบุคคลซึ่งได้รับเงินค่าสิทธิ เงินปี หรือเงินได้ประจำ เนื่องจากการโอนกิจการปิโตรเลียม ต้องเสียภาษีในอัตราร้อยละ ๕๐ ของเงินได้หลังหักต้นทุน ตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔

(พระราชกฤษฎีกากำหนดอัตราภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ประกาศใช้เนื่องจากอัตราภาษีเงินได้ปิโตรเลียมต้องกำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา)

๙.๔ บริษัทที่ต้องเสียภาษีเงินได้ตามมาตรา ๖๕ จัตวา (๑) ต้องเสียภาษีในอัตราร้อยละ ๓๕ ของกำไรสุทธิที่ได้จากกิจการปิโตรเลียม

(พระราชกฤษฎีกากำหนดอัตราภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒)

๙.๕ กำหนดให้บริษัทซึ่งได้รับสัมปทานปิโตรเลียมในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ และได้ทำสัญญาซื้อขาย ก๊าซธรรมชาติกับการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยในปี พ.ศ. ๒๕๓๓ และบริษัทซึ่งได้รับสัมปทานปิโตรเลียมในปี พ.ศ. ๒๕๒๔ และได้ทำสัญญาซื้อขายก๊าซธรรมชาติในปี พ.ศ. ๒๕๓๒ กับบริษัทซึ่งได้รับสัมปทานปิโตรเลียมในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นบริษัทที่ใช้ความในหมวด ๗ ทวิ เพื่อให้บริษัท

สามารถนำภาษีเงินได้ที่ได้ชำระในประเทศไทยตามพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นเครดิตหักออกจากภาษีเงินได้ที่ต้องชำระในต่างประเทศ

(พระราชกฤษฎีกากำหนดบริษัทที่ใช้ความในหมวด ๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ บังคับ พ.ศ. ๒๕๓๔)

๑๐. กฎหมายนี้มีบทบัญญัติกำหนดให้ประชาชนต้องกระทำการหรืองดเว้นกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ อย่างไร

พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ กำหนดให้ประชาชนต้องกระทำการหรืองดเว้นกระทำการ โดยกฎหมายกำหนดให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้ปิโตรเลียมต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้ปิโตรเลียม การชำระภาษีเงินได้ปิโตรเลียมกำหนดให้ต้องชำระภายใน ๕ เดือน นับแต่วันสิ้นสุดระยะเวลาบัญชี การจัดทำบัญชีและเอกสารหลักฐานภาษี และบทกำหนดโทษทางอาญา เป็นต้น

๑๑. กฎหมายนี้ยังมีความจำเป็นและสอดคล้องกับสภาพการณ์ พัฒนาการของเทคโนโลยี และวิถีชีวิตของประชาชนหรือไม่ เพียงใด

กฎหมายฉบับนี้ยังมีความจำเป็นในการใช้บังคับสำหรับจัดเก็บภาษีเงินได้จากผู้ประกอบการปิโตรเลียมที่ได้รับสัมปทานผลิตน้ำมันในประเทศไทย ซึ่งมีอัตราและวิธีการพิเศษต่างหากจากภาษีเงินได้ที่เก็บตามประมวลรัษฎากร และผู้ประกอบการตามสัญญาแบ่งปันผลผลิต (PSC) ซึ่งเป็นผู้สำรวจและผลิตปิโตรเลียมนอกเหนือจากระบบการให้สัมปทานในประเทศไทย

๑๒. ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการมีกฎหมายนี้ คือ

เป็นการควบคุมและดูแลการประกอบการปิโตรเลียม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อระบบเศรษฐกิจและอำนวยความสะดวกของรัฐจากการดำเนินกิจการปิโตรเลียมในการสำรวจ ขุดเจาะ และผลิตปิโตรเลียม

๑๓. กฎหมายนี้ก่อให้เกิดผลดังต่อไปนี้หรือไม่ อย่างไร

- เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพของประชาชน

ไม่มี

- เป็นอุปสรรคต่อการแข่งขันหรือการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ไม่มี

- เป็นการพัฒนากฎหมายให้สอดคล้องกับหลักสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศ

มีการพัฒนาหรือปรับปรุงกฎหมายเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสากลและสภาพการณ์ต่าง ๆ โดยมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายหรือการออกกฎหมายลำดับรอง

- มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ หรือผลกระทบต่ออื่นที่สำคัญ

ไม่มี

๑๔. มีสถิติการดำเนินคดีและการลงโทษตามกฎหมาย หรือสถิติการปฏิบัติตามและการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

ไม่มี

๑๕. มีปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายนี้หรือไม่ อย่างไร

เนื่องจากกฎหมายมีผลใช้บังคับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๔ และมีการกำหนดอัตราภาษีเงินได้ปิโตรเลียม ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดอัตราภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ อาจไม่สอดคล้องกับสถานการณ์เศรษฐกิจในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา รวมถึงปัจจัยสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษีเงินได้ปิโตรเลียมได้น้อยลง

ส่วนที่ ๓
การตรวจสอบเนื้อหาของกฎหมาย

๑๖. กฎหมายนี้มีความสัมพันธ์หรือใกล้เคียงกับกฎหมายอื่นหรือไม่ อย่างไร

กฎหมายฉบับนี้มีความใกล้เคียงกับประมวลรัษฎากร ดังนี้

๑๖.๑ มาตรา ๖๕ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งมีสาระสำคัญให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลจากการคำนวณกำไรสุทธิที่กระทำภายในรอบระยะเวลาบัญชีหักด้วยรายจ่าย ตามเงื่อนไข อันได้แก่ มาตรา ๖๕ ทวิ เงื่อนไขการคำนวณกำไรสุทธิ และ มาตรา ๖๕ ตริ รายการ ไม่ถือเป็นรายจ่าย

๑๖.๒ มาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ มีสาระสำคัญ ในการคำนวณรายได้ และรายจ่าย การคำนวณกำไรสุทธิของบริษัท ซึ่งเป็นผู้ประกอบการภาษีเงินได้ ปิโตรเลียม

ทั้งนี้ การจัดเก็บภาษีตามประมวลรัษฎากร และตาม พ.ร.บ. ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ไม่มีความซ้ำซ้อนกัน เนื่องจากเมื่อผู้ประกอบการได้เสียภาษีเงินได้ปิโตรเลียมแล้ว จะไม่ถูกจัดเก็บ ภาษีเงินได้นิติบุคคลตามประมวลรัษฎากรอีก

๑๗. มีการฟ้องคดีต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครอง หรือการร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเกี่ยวกับกฎหมายนี้กี่เรื่องและในประเด็นใด
ไม่มี

๑๘. การใช้ระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ และโทษอาญาในกฎหมายนี้ (ถ้ามี) ยังมีความเหมาะสมอยู่หรือไม่ อย่างไร

พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ มีบทบัญญัติเกี่ยวกับโทษทางอาญา ได้แก่ มาตรา ๖๖ ผู้ใดแจ้งข้อความอันเป็นเท็จ ให้ถ้อยคำเท็จ ตอบคำถามด้วยถ้อยคำอันเป็นเท็จ นำพยานหลักฐานเท็จมาแสดง หรือกระทำการใด ๆ เพื่อหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงการเสียภาษี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่สามพันถึงสองแสนบาท

มาตรา ๖๗ ผู้ใดไม่ยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ หรือแบบแสดงรายการหักภาษี ณ ที่จ่าย เพื่อหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงการเสียหรือการนำส่งภาษี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๓ ผู้ใดไม่หักภาษี ณ ที่จ่าย ซึ่งตนมีหน้าที่หักตามมาตรา ๔๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน สองพันบาท

มาตรา ๗๔ ผู้ใดมีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย หักภาษีไว้แล้วละเลยไม่นำส่งตามหมวด ๕ ต้องระวาง โทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๕ ผู้ใดโดยไม่มีเหตุอันสมควรไม่ปฏิบัติตามหมายเรียกหรือคำสั่งของเจ้าพนักงาน ประเมินที่ออกตามมาตรา ๕๘ หรือไม่ยอมตอบคำถามของเจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจไต่สวน ต้องระวาง โทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

สำหรับโทษอาญาดังกล่าว กำหนดขึ้นเพื่อป้องกันการหลีกเลี่ยงการเสียภาษี ทั้งการแจ้งข้อความ อันเป็นเท็จ การไม่ยื่นแบบแสดงรายการ การไม่หักภาษี ณ ที่จ่าย หรือหักภาษีไว้แล้วละเลยไม่นำส่ง หรือการไม่ปฏิบัติตามหมายเรียกหรือคำสั่งของเจ้าพนักงานประเมิน ซึ่งมาตรการดังกล่าว

มีความจำเป็นเพื่อให้กฎหมายสามารถนำมาบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่อย่างไรก็ดี อาจมีการพิจารณาบทกำหนดโทษเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพสังคมและเศรษฐกิจในปัจจุบันได้

ส่วนที่ ๔

ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

๑๙. การรับฟังความคิดเห็น

ได้รับฟังความคิดเห็นโดยถูกต้องตามข้อ ๕ และข้อ ๖ ของแนวทางการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายแล้ว

ได้รับฟังความคิดเห็นโดยวิธีอื่นนอกจากผ่านระบบกลาง (หากมี โดยระบุทุกวิธี)

กรมสรรพากรได้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องโดยผ่านเว็บไซต์ระบบกลางทางกฎหมาย (www.law.go.th) และเว็บไซต์ของกรมสรรพากร (www.rd.go.th) ระหว่างวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๗ ถึงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ รวมทั้งได้มีหนังสือไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมแสดงความคิดเห็นในการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

ผู้เกี่ยวข้องมีความเห็นเกี่ยวกับกฎหมายนี้หรือผลกระทบของกฎหมายนี้อย่างไร

กรมสรรพากรได้กำหนดระยะเวลาการรับฟังความคิดเห็นเพื่อประกอบการประเมินผลสัมฤทธิ์พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ตั้งแต่วันที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๗ ถึงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ผ่านระบบกลางทางกฎหมาย (<http://www.law.go.th>) และเว็บไซต์ของกรมสรรพากร (<http://www.rd.go.th>) โดยได้ประสานกับหน่วยงานสำคัญที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ กรมธุรกิจพลังงาน สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) เพื่อขอความร่วมมือในการแสดงความคิดเห็นผ่านช่องทางดังกล่าว

ทั้งนี้ มีผู้แสดงความคิดเห็นผ่านช่องทางที่กำหนดรวมเป็นจำนวน ๗ ราย แบ่งเป็นหน่วยงานภาครัฐ ๓ ราย ผู้รับสิทธิสำรวจและผลิตปิโตรเลียม ๒ ราย ประชาชนทั่วไป ๒ ราย โดยสรุปความคิดเห็นในแต่ละประเด็นได้ ดังนี้

๑๙.๑ ท่านคิดว่าภาษีเงินได้และการคำนวณกำไรสุทธิ (หมวด ๒) ตามพระราชบัญญัตินี้ มีความเหมาะสมหรือไม่ การรับฟังความคิดเห็นในประเด็นดังกล่าว มีผู้แสดงความคิดเห็นรวม ๗ ราย โดยเห็นว่าภาษีเงินได้และการคำนวณกำไรสุทธิ (หมวด ๒) ตามพระราชบัญญัตินี้ มีความเหมาะสม จำนวน ๕ ราย ไม่เหมาะสม จำนวน ๒ ราย โดยมีความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า ไม่ควรนำค่ารับรองมาหักเป็นรายจ่าย เนื่องจากเป็นต้นทุนที่ทางบริษัทจะต้องเสียโดยปกติธรรมดาทางธุรกิจอยู่แล้ว เป็นการเอื้อประโยชน์ต่อเอกชนเสียประโยชน์แก่รัฐ (มาตรา ๒๔ (ก))

- รายจ่ายทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับเงินหลักประกันการรื้อถอนสิ่งติดตั้งตามมาตรา ๘๐/๒ ของ พ.ร.บ. ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ มีข้อเสนอว่าให้แก้ไขมาตรา ๒๔ โดยเพิ่มเติมเงินหลักประกันการรื้อถอนสิ่งติดตั้งเป็นรายจ่ายตามปกติและจำเป็นโดยใช้วิธีการคำนวณเพื่อตัดรายจ่ายตามที่กฎกระทรวงกำหนด เช่น วิธีตัดรายจ่ายแบบเส้นตรง (Straight Line) ตามระยะเวลาผลิตปิโตรเลียมที่เหลือ เป็นต้น

- รายจ่ายทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับดอกเบี้ยเงินกู้ มีข้อเสนอแนะว่า ให้แก้ไขมาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕ เพื่อให้ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมเป็นหนึ่งในรายจ่ายตามปกติและจำเป็นในกิจการปิโตรเลียม รวมทั้งไม่ถือเป็นรายจ่ายต้องห้าม

- รายจ่ายทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับเงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ มีข้อเสนอแนะว่า เสนอให้แก้ไขมาตรา ๒๖ (๑๕) โดยกำหนดให้สามารถถือเอาเงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เป็นรายจ่ายทางภาษีได้ไม่เกินร้อยละ ๑๕ ของเงินเดือนที่ลูกจ้างได้รับในรอบระยะเวลาบัญชี เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

- การหักลดหย่อนเงินบริจาค มีข้อเสนอแนะว่า ให้แก้ไขมาตรา ๒๘ เพื่อสามารถนำมูลค่าของการบริจาคในรูปแบบสินค้าหรือทรัพย์สิน มาหักลดหย่อนภาษีได้เช่นเดียวกับที่กำหนดไว้ ในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคลตามประมวลรัษฎากร

- ประเด็นอื่น ๆ ในการใช้บังคับบทบัญญัติในทางปฏิบัติ

มาตรา ๒๒ (๕) : ปัจจุบันยังไม่มีแนวทางการพิจารณาจากกรมสรรพากรที่ชัดเจน เกี่ยวกับยอดเงินได้อื่นใดที่ได้รับเนื่องจากการประกอบกิจการปิโตรเลียม ทำให้เกิดประเด็นการตีความ

มาตรา ๒๖ (๑) : กฎหมายจะให้สิทธิผู้เสียภาษีสามารถขออนุมัติอธิบดีเพื่อเลื่อนวันเริ่มรอบระยะเวลาบัญชีได้ แต่ในทางปฏิบัติคำขออนุมัติถูกปฏิเสธทำให้ผู้เสียภาษีมีความยากลำบาก ในการคำนวณรายจ่ายที่เริ่มนับจากวันที่มีการผลิตเชิงพาณิชย์เป็นครั้งแรก

มาตรา ๒๖ (๗) : กำหนดให้คิดค่าชดเชยรายจ่ายที่เป็นทุนให้คิดเป็นรายเดือน และไม่ได้มีการกำหนดมูลค่าซาก ซึ่งแตกต่างจากบทบัญญัติที่กำหนดไว้สำหรับการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลตามประมวลรัษฎากร ซึ่งกำหนดให้คิดค่าชดเชยรายจ่ายที่เป็นทุนเป็นรายวัน และกำหนดราคาซากที่ ๑ บาท ความต่างดังกล่าวทำให้ผู้เสียภาษีเกิดความสับสนและมีความยากลำบากในการบันทึกรายการ

มาตรา ๒๖ (๙) และ กฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง [ข้อ ๒ (๓) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ ออกตามตรา ๒๖ (๙)] กำหนดให้ถือค่ารับรองเป็นรายจ่ายทางภาษีได้ไม่เกิน ๑๐๐ บาท/คน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสภาวะการณ์ในปัจจุบันที่ค่าครองชีพสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

มาตรา ๒๖ (๑๒) : อัตราแลกเปลี่ยนที่ใช้ในการคำนวณเงินตรา หนี้สิน หรือสิทธิเรียกร้องที่มีมูลค่าเป็นเงินตราต่างประเทศ ไม่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคลตามประมวลรัษฎากรทำให้เกิดความสับสนและความยากลำบากในการบันทึก รายการสำหรับผู้เสียภาษี

๑๙.๒ ท่านคิดว่ากรณียื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (หมวด ๓) ตามพระราชบัญญัตินี้ มีความเหมาะสมหรือไม่

การรับฟังความคิดเห็นในประเด็นดังกล่าว มีผู้แสดงความคิดเห็นรวม ๗ ราย โดยเห็นว่าการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (หมวด ๓) ตามพระราชบัญญัตินี้ มีความเหมาะสม จำนวน ๗ ราย ไม่เหมาะสม จำนวน - ราย โดยมีความคิดเห็นเพิ่มเติมตามข้อเสนอแนะ ตามมาตรา ๓๙ ซึ่งเกี่ยวกับแบบแสดงรายการภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (แบบแสดงรายการฯ) ในทางปฏิบัติ ดังนี้

- ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงแบบแสดงรายการฯ กรมสรรพากรจะไม่ได้มีการประกาศออกมาเป็นทางการ ผู้เสียภาษีต้องไปตรวจสอบแบบแสดงรายการฯ ที่แก้ไขในเว็บไซต์เอง และไม่มี การระบุรอบระยะเวลาบัญชีที่มีผลบังคับใช้ ทำให้เกิดความไม่ชัดเจน ในการยื่นแบบแสดงรายการฯ

- รายการในแบบแสดงรายการฯ ที่จะต้องแสดงตามลักษณะประเภทของรายจ่าย ยังไม่ครบถ้วน เช่น ไม่มีรายการรายจ่ายในการผลิต เป็นต้น

- รายการข้อมูลขาย ปริมาณปิโตรเลียม ค่าภาคหลวงและส่วนแบ่งกำไร ที่ต้องกรอก ข้อมูลของผู้รับสัมปทาน/ผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิตรายอื่นด้วย ทำให้เกิดความยากลำบากในการเก็บ

ข้อมูล และอาจจะเป็นข้อมูลที่ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงเนื่องจากข้อจำกัดของผู้ร่วมสัมปทาน/สัญญาแบ่งปันผลผลิตแต่ละราย เช่น สกุดเงินที่ใช้ในการบันทึกบัญชี แนวปฏิบัติทางบัญชี และทางภาษีที่แตกต่างกัน

- การกรอกแบบแสดงรายการฯ ยังคงเป็นแบบกระดาษ จึงควรมีระบบการยื่นแบบแสดงรายการฯ ทางอินเทอร์เน็ตหรือระบบช่วยคำนวณเพื่อตรวจสอบความถูกต้องเช่นเดียวกับภาษีเงินได้ตามประมวลรัษฎากร

- กรมสรรพากรไม่มีคู่มือและคำอธิบายในการกรอกแบบแสดงรายการฯ เพื่อเป็นแนวทางให้กับผู้เสียภาษีเพื่อใช้อ้างอิงเช่นเดียวกับแบบแสดงรายการภาษีเงินได้นิติบุคคลตามประมวลรัษฎากร

- เนื่องจากการยื่นแบบแสดงรายการฯ และชำระประมาณการภาษีกลางปีอาจมีโอกาที่จำนวนภาษีที่ต้องเสียจะคลาดเคลื่อนสูงเนื่องจากปัจจัยต่าง ๆ ที่ไม่อาจควบคุมได้ (เช่น ความผันผวนของราคาปิโตรเลียม) ทำให้เกิดเป็นภาระเบี้ยปรับเงินเพิ่มแก่ผู้ประกอบการปิโตรเลียม จึงขอเสนอให้กรมสรรพากรพิจารณารูปแบบการจ่ายภาษีส่วงหน้าเป็นรายเดือน/ไตรมาส (Advance Tax Payment) โดยอ้างอิงจากจำนวนภาษีที่เสียของปีก่อนหน้า และเปิดโอกาสให้มีการปรับปรุงรายการภาษีที่ต้องเสียตอนยื่นแบบแสดงรายการภาษีประจำปี (Annual tax return) ได้โดยไม่มีภาระเบี้ยปรับเงินเพิ่ม (ซึ่งเป็นรูปแบบการจ่ายภาษีที่ใช้กิจการปิโตรเลียมในประเทศต่าง ๆ เช่น พม่า มาเลเซีย คาซัคสถาน เป็นต้น) มาใช้บังคับแทนการยื่นประมาณการภาษีกลางปี โดยจะช่วยให้ภาครัฐได้รับเม็ดเงินภาษีส่วงหน้าด้วย

๑๙.๓ ท่านคิดว่าการชำระภาษีเงินได้และการขอคืนภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (หมวด ๔) ตามพระราชบัญญัตินี้ มีความเหมาะสมหรือไม่ จากการรับฟังความคิดเห็นในประเด็นดังกล่าว มีผู้แสดงความคิดเห็นรวม ๗ ราย โดยเห็นว่าการชำระภาษีเงินได้และการขอคืนภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (หมวด ๔) ตามพระราชบัญญัตินี้ มีความเหมาะสม จำนวน ๗ ราย ไม่เหมาะสม จำนวน - ราย โดยมีความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้บังคับบทบัญญัติในหมวด ๔ ในทางปฏิบัติ ดังนี้

- การชำระภาษีเงินได้ปิโตรเลียมยังต้องชำระเป็นเช็ค ควรเพิ่มช่องทางการชำระด้วยวิธีอื่น เช่น การโอนหรือ Internet Banking เป็นต้น เช่นเดียวกับการชำระภาษีตามประมวลรัษฎากร

- เนื่องจากธนาคารแห่งประเทศไทยจะประกาศอัตราแลกเปลี่ยนประมาณ ๑๘.๐๐ นาฬิกาของแต่ละวัน การกำหนดให้ใช้อัตราแลกเปลี่ยนของวันก่อนหน้าที่จะมีการชำระภาษีในการแปลงค่าจากเงินสกุลในการดำเนินงาน (เช่น USD) เป็นเงินสกุลบาท ทำให้ผู้เสียภาษีมีเวลาในการเตรียมการทำเช็คเพื่อชำระภาษีเงินได้ปิโตรเลียมให้กับกรมสรรพากรไม่เพียงพอ

- ระยะเวลาในการขอคืนภาษีเงินได้ปิโตรเลียมไม่สอดคล้องกับระยะเวลาที่เจ้าหน้าที่มีอำนาจประเมินภาษีเงินได้ปิโตรเลียม

๑๙.๔ ท่านคิดว่าการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (หมวด ๕) ตามพระราชบัญญัตินี้ มีความเหมาะสมหรือไม่ ซึ่งการรับฟังความคิดเห็นในประเด็นดังกล่าว มีผู้แสดงความคิดเห็นรวม ๗ ราย โดยเห็นว่าการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (หมวด ๕) ตามพระราชบัญญัตินี้ มีความเหมาะสม จำนวน ๗ ราย ไม่เหมาะสม จำนวน - ราย โดยมีความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า การใช้บังคับบทบัญญัติในมาตรา ๕๑ ในทางปฏิบัติ กล่าวคือ มาตรา ๕๑ กำหนดการยื่นแบบแสดงรายการหักภาษี ณ ที่จ่าย กรณีการโอนกิจการปิโตรเลียมโดยมีค่าตอบแทน เป็นเงินที่ไม่อาจกำหนดจำนวนได้ทั้งสิ้นแน่นอนภายใน ๗ วันนับจากวันที่จ่ายเงินได้ดังกล่าว ซึ่งในทางปฏิบัติเป็นการกำหนดระยะเวลาในการยื่นแบบแสดงรายการที่ไม่เพียงพอสำหรับการเตรียมการของผู้มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย

๑๙.๕ ท่านคิดว่าอำนาจของเจ้าพนักงานประเมิน (หมวด ๖) ตามพระราชบัญญัตินี้ มีความเหมาะสมหรือไม่ ซึ่งการรับฟังความคิดเห็นในประเด็นดังกล่าว มีผู้แสดงความคิดเห็นรวม ๗ ราย โดยเห็นว่าอำนาจของเจ้าพนักงานประเมิน (หมวด ๖) ตามพระราชบัญญัตินี้ มีความเหมาะสม จำนวน ๗ ราย ไม่เหมาะสม จำนวน - ราย โดยมีความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า การใช้บังคับบทบัญญัติในหมวด ๖ ในทางปฏิบัติกล่าวคือ ระยะเวลาในการประเมินภาษีของเจ้าพนักงานประเมินสูงสุดที่ ๑๐ ปี ตาม พ.ร.บ. ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ เป็นระยะเวลาที่ยาวนานซึ่งจะเป็นภาระต่อผู้เสียภาษี ในการจัดเก็บเอกสารต่าง ๆ และไม่สอดคล้องกับระยะเวลาการประเมินภาษีของเจ้าพนักงานประเมิน ตามประมวลรัษฎากรที่กำหนดไว้สูงสุดที่ ๕ ปี ทำให้เกิดความสับสนและไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ในการใช้บังคับกฎหมายภาษี

๑๙.๖ ท่านคิดว่าเบี้ยปรับและเงินเพิ่ม (หมวด ๗) ตามพระราชบัญญัตินี้ มีความเหมาะสมหรือไม่ การรับฟังความคิดเห็นในประเด็นดังกล่าว มีผู้แสดงความคิดเห็นรวม ๗ ราย โดยเห็นว่าเบี้ยปรับและเงินเพิ่ม (หมวด ๗) ตามพระราชบัญญัตินี้ มีความเหมาะสม จำนวน ๖ ราย ไม่เหมาะสม จำนวน ๑ ราย โดยมีความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า การใช้บังคับบทบัญญัติในหมวด ๗ ในทางปฏิบัติมีความเหมาะสมดังนี้

- เพื่อเป็นการบรรเทาภาระเบี้ยปรับที่อาจเกิดขึ้นกรณีการประมาณการภาษีกางปีที่ขาดไปเกินร้อยละ ๒๕ รวมทั้งเป็นการสร้างความชัดเจนและเป็นมาตรฐานเดียวกันในการใช้บังคับกฎหมายภาษี ควรกำหนดหลักเกณฑ์ที่ถือว่ามี “เหตุอันสมควร” ในกรณีประมาณการภาษีเงินได้ปิโตรเลียมมากกว่ากึ่งหนึ่งของภาษีเงินได้ปิโตรเลียมของปีที่ผ่านมา (ในทำนองเดียวกับกรณีการออกคำสั่งกรมสรรพากร ที่ ป.๕๐/๒๕๓๗ เรื่อง แนวทางการพิจารณา “เหตุอันสมควร” กรณีแสดงประมาณการกำไรสุทธิขาดไป ตามมาตรา ๖๗ ตรี แห่งประมวลรัษฎากร เป็นต้น) หรือพิจารณาใช้ระบบจ่ายภาษีส่วงหน้า (ดูรายละเอียดในเหตุผลเพิ่มเติมสำหรับคำถามที่ ๓)

- ตามมาตรา ๖๔ กำหนดให้ลดหรืองดเงินเพิ่มได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ปัจจุบันยังไม่มีกรออกกฎกระทรวงดังกล่าวเพื่อใช้บังคับ ทำให้เจ้าหน้าที่ไม่สามารถพิจารณาลดหรืองดเงินเพิ่มได้ในทางปฏิบัติ

และการใช้บังคับบทบัญญัติในหมวด ๗ ในทางปฏิบัติมีความไม่เหมาะสม กล่าวคือ ในมาตรา ๖๓ วรรคสอง การพิจารณาสั่งให้ขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลาชำระหรือนำส่งภาษีของอธิบดี ต้องมีการกำหนดออกมาเป็นหลักเกณฑ์ในการพิจารณาสั่งให้ขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลา เนื่องจากประชาชนทั่วไปไม่สามารถรู้ได้เลยว่าเพราะเหตุใดอธิบดีถึงสั่งให้ขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลา หากอธิบดีอนุมัติให้ทุกบริษัทก็จะเป็นการเสียประโยชน์แก่รัฐ รัฐไม่ได้รับภาษีมาพัฒนาประเทศอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วยและอาจมีการทุจริตได้ เนื่องจากร้อยละ ๐.๕ ที่ลดไปของเงินเพิ่มอาจไม่ใช่เงินหลักพัน แต่อาจเป็นหลักแสนหรือหลักล้าน ซึ่งก่อให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชันได้

๑๙.๗ ท่านคิดว่าบทบัญญัติเฉพาะกรณี (หมวด ๗ ทวิ) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒ มีความเหมาะสมหรือไม่ ซึ่งการรับฟังความคิดเห็นในประเด็นดังกล่าว มีผู้แสดงความคิดเห็นรวม ๗ ราย โดยเห็นว่าบทบัญญัติเฉพาะกรณี (หมวด ๗ ทวิ) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒ มีความเหมาะสม จำนวน ๖ ราย ไม่เหมาะสม จำนวน ๑ ราย โดยมีความคิดเห็นเพิ่มเติมไม่เหมาะสมว่าไม่ควรนำคำรับรองมาหักเป็นรายจ่าย เนื่องจากเป็นต้นทุนที่ทางบริษัทจะต้องเสียโดยปกติธรรมดาทางธุรกิจอยู่แล้ว เป็นการเอื้อประโยชน์ต่อเอกชนเสียประโยชน์แก่รัฐ (มาตรา ๒๔ (๓))

๑๙.๘ ท่านคิดว่าบทบัญญัติเฉพาะเขตพื้นที่พัฒนาร่วม (หมวด ๗ ตริ) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ มีความเหมาะสมหรือไม่ โดยการรับฟังความคิดเห็นในประเด็นดังกล่าว มีผู้แสดงความคิดเห็นรวม ๗ ราย เห็นว่าบทบัญญัติเฉพาะเขตพื้นที่พัฒนาร่วม (หมวด ๗ ตริ) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ มีความเหมาะสม จำนวน ๕ ราย ไม่เหมาะสม จำนวน ๒ ราย โดยมีความคิดเห็นที่ไม่ควรนำคำรับรองมาหักเป็นรายจ่าย เนื่องจากเป็นต้นทุนที่ทางบริษัทจะต้องเสียโดยปกติธรรมดาทางธุรกิจอยู่แล้วเป็นการเอื้อประโยชน์ต่อเอกชนเสียประโยชน์แก่รัฐ (มาตรา ๒๔ (๓)) โดยมีความคิดเห็น ดังนี้

- รายจ่ายทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับเงินสมทบเข้ากองทุนรื้อถอนสิ่งติดตั้ง (Decommissioning Fund) สำหรับผู้ประกอบการปิโตรเลียมในพื้นที่พัฒนาร่วมไทย - มาเลเซีย (MTJDA) โดยมีข้อเสนอว่าควรแก้ไขโดยเพิ่มเงินสมทบเข้า Decommissioning Fund ตาม PSC เข้าเป็นหนึ่งในรายการที่เป็นรายจ่ายตามปกติและจำเป็นตามมาตรา ๖๕ เอกุณวิสติ และแก้ไขมาตรา ๖๕ วิสติ (๕) โดยเพิ่มเติมเงินสมทบเข้า Decommissioning Fund ตาม PSC อยู่ในข้อยกเว้น เพื่อไม่ให้ถือเป็นรายการที่เป็นรายจ่ายต้องห้าม

- ประเด็นต่าง ๆ ในทำนองเดียวกับที่ได้อธิบายในคำถามที่ ๒ (ความเห็นต่อมาตรา ๒๐ ถึง มาตรา ๓๓) ข้างต้น อันได้แก่ รายจ่ายทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับเงินหลักประกันการรื้อถอนสิ่งติดตั้งตามมาตรา ๘๐/๒ ของ พ.ร.บ.ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ รายจ่ายทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับดอกเบี้ยเงินกู้ รายจ่ายทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับเงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ และการหักลดหย่อนเงินบริจาค

๑๙.๙ ท่านคิดว่าบทบัญญัติเฉพาะสัญญาแบ่งปันผลผลิต (หมวด ๗ จัตวา) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๐ มีความเหมาะสมหรือไม่ ซึ่งการรับฟังความคิดเห็นในประเด็นดังกล่าว มีผู้แสดงความคิดเห็นรวม ๗ ราย โดยเห็นว่าบทบัญญัติเฉพาะสัญญาแบ่งปันผลผลิต (หมวด ๗ จัตวา) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๐ มีความเหมาะสม จำนวน ๗ ราย ไม่เหมาะสม จำนวน - ราย

๑๙.๑๐ ท่านคิดว่าโทษทางอาญา (หมวด ๘) ตามพระราชบัญญัตินี้ มีความเหมาะสมหรือไม่ การรับฟังความคิดเห็นในประเด็นดังกล่าว มีผู้แสดงความคิดเห็นรวม ๗ ราย โดยเห็นว่าโทษทางอาญา (หมวด ๘) ตามพระราชบัญญัตินี้ มีความเหมาะสม จำนวน ๖ ราย ไม่เหมาะสม จำนวน ๑ ราย โดยมีความไม่เหมาะสม สำหรับธุรกิจปิโตรเลียมที่มีมูลค่าที่สูง บทกำหนดโทษในส่วนของโทษปรับในการหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงการเสียหรือการนำส่งภาษีควรจะต้องสูงกว่านี้

๑๙.๑๑ ท่านคิดว่า มีปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายหรือไม่ อย่างไร การรับฟังความคิดเห็นในประเด็นดังกล่าว มีผู้แสดงความคิดเห็นรวม ๗ ราย โดยเห็นว่า มีปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมาย จำนวน ๑ ราย ไม่มีปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมาย จำนวน ๖ ราย โดยมีความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า ไม่มีแนวทางปฏิบัติเพื่อให้ผู้เสียภาษีนำไปใช้ได้ อย่างถูกต้อง ต้องอาศัยการตีความและโต้แย้งกับเจ้าหน้าที่ตรวจสอบของกรมสรรพากรที่อาจจะมีความเห็นที่ไม่ตรงกัน

๑๙.๑๒ ท่านคิดว่ากฎหมายฉบับนี้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบันหรือไม่ อย่างไร การรับฟังความคิดเห็นในประเด็นดังกล่าว มีผู้แสดงความคิดเห็นรวม ๗ ราย โดยเห็นว่ากฎหมายฉบับนี้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบันหรือไม่ อย่างไร มีความเหมาะสม

จำนวน ๕ ราย ไม่เหมาะสม จำนวน ๒ ราย โดยมีความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า ควรมีการวิเคราะห์ บทกฎหมายที่อาจก่อให้เกิดความไม่โปร่งใส อาจนำมาซึ่งการทุจริตและทำให้รัฐเสียประโยชน์ และอยากให้มีแนวปฏิบัติให้ผู้เสียภาษีได้นำไปใช้อย่างถูกต้องตรงตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย เพื่อหลีกเลี่ยงการตีความที่ไม่ตรงกันกับเจ้าหน้าที่ตรวจสอบของกรมสรรพากร โดยกฎหมาย /กฎระเบียบ/ข้อบังคับ/แนวปฏิบัติที่ออกมาควรจะต้องออกมาให้ทันต่อสถานการณ์ และเป็นไปในทิศทางเดียวกับสากล รวมถึงควรให้เวลาในการนำไปปรับใช้อย่างสมเหตุสมผล

๑๙.๑๓ ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อพระราชบัญญัตินี้

ไม่มี

๒๐. ได้นำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายของกฎหมายฉบับนี้ (ถ้ามี) มาประกอบการพิจารณาด้วยแล้วหรือไม่

ไม่มี

๒๑. หน่วยงานได้

๒๑.๑ ออกกฎหรือดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ เพื่อที่ประชาชน จะสามารถปฏิบัติตามกฎหมายหรือได้รับสิทธิประโยชน์จากกฎหมายหรือไม่ อย่างไร

ไม่มี

๒๑.๒ ดำเนินการอื่นเพื่อปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายหรือไม่ อย่างไร

ไม่มี

๒๒. ผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

๒๒.๑ กฎหมายนี้มีการบังคับใช้หรือไม่ อย่างไร

กฎหมายนี้มีการบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๑๔ และได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม หลายครั้ง ครั้งสุดท้ายมีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๒

๒๒.๒ หากมีการบังคับใช้ เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ อย่างไร

สามารถดำเนินการจัดเก็บภาษีเงินได้ปิโตรเลียมได้ตามที่กฎหมายกำหนด

๒๒.๓ ประชาชนมีภาระหรือรัฐมีต้นทุนที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไป ตามกฎหมายอย่างไร

ไม่มี

๒๒.๔ เกิดผลที่ไม่ได้คาดคิดหรือไม่พึงประสงค์หรือไม่

ไม่มี

๒๓. กฎหมายนี้คุ้มค่าหรือได้สัดส่วนเมื่อเทียบประโยชน์ที่ได้รับกับภาระของประชาชนและ ทรัพยากรที่ใช้ในการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายหรือไม่ อย่างไร

การบังคับใช้กฎหมายฉบับนี้ ในเรื่องของหลักความคุ้มค่าหรือได้สัดส่วน เมื่อเปรียบเทียบกับ การบังคับใช้ พ.ร.บ. ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างการส่งเสริม การลงทุน การสร้างรายได้ให้แก่รัฐและประโยชน์สาธารณะ ดังนี้

๒๓.๑ ด้านความคุ้มค่ากับภาษีเงินได้ปิโตรเลียม

(๑) การสร้างรายได้ที่สมเหตุสมผล อัตราภาษีเงินได้ปิโตรเลียมกำหนดไว้ที่ ๕๐% ของกำไรสุทธิเพื่อให้รัฐได้รับส่วนแบ่งที่เหมาะสมจากการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ

(๒) การป้องกันการสูญเสยรายได้ กฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบค่าใช้จ่าย เช่น การหักค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม เพื่อป้องกันผู้ประกอบการปิโตรเลียมหลีกเลี่ยงภาษี เป็นต้น

๒๓.๒ ด้านประโยชน์ที่รัฐได้รับ รายได้จากการจัดเก็บภาษีเงินได้จากกิจการปิโตรเลียม ซึ่งเป็นทรัพยากรธรรมชาติของประเทศ และนำรายได้ดังกล่าวมาพัฒนาประเทศ ได้แก่ ถนน และระบบสาธารณูปโภคต่าง ๆ เป็นต้น

๒๓.๓ ด้านภาระของประชาชน ผู้ประกอบการซึ่งเป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลต้องชำระภาษีเงินได้ปิโตรเลียมในอัตราที่กฎหมายกำหนด แต่ทั้งนี้ การจัดเก็บภาษีเงินได้ปิโตรเลียมไม่ส่งผลกระทบต่อประชาชนโดยทั่วไปแต่อย่างใด

เมื่อพิจารณาความคุ้มค่าและความได้สัดส่วน โดยเปรียบเทียบระหว่างประโยชน์และภาระของประชาชนแล้ว การจัดเก็บภาษีเงินได้ปิโตรเลียมมีความคุ้มค่าและได้สัดส่วน เนื่องจากรัฐได้รับรายได้และนำรายได้ไปพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ต่อไป ดังนั้น การจัดเก็บภาษีเงินได้ปิโตรเลียมไม่ได้ก่อให้เกิดภาระหรือส่งผลกระทบต่อประชาชนโดยทั่วไปแต่อย่างใด

๒๔. สมควรยกเลิก แก้ไข ปรับปรุงกฎหมายหรือกฎหมายหรือไม่ อย่างไร

เมื่อพิจารณาผลการบังคับใช้ พ.ร.บ. ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ประกอบการรับฟังความคิดเห็นในการประเมินผลสัมฤทธิ์ของ พ.ร.บ. ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ แล้ว สมควรให้มีการบังคับใช้ พ.ร.บ. ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ต่อไป อย่างไรก็ตาม เห็นควรนำข้อมูลการประเมินผลสัมฤทธิ์ดังกล่าวไปประกอบการพิจารณา หากมีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย เพื่อให้การจัดเก็บภาษีเงินได้ปิโตรเลียม เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

๒๕. สมควรดำเนินการอื่นเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย หรือมีข้อเสนออื่นหรือไม่ อย่างไร

ควรติดตามและประเมินผลการใช้บังคับกฎหมายรวมถึงสภาพการณ์ต่าง ๆ อาทิ หลักปฏิบัติสากล พันธกรณีระหว่างประเทศ สถานการณ์เศรษฐกิจ เพื่อปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ต่อไป

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลที่ปรากฏในรายงานนี้เป็นข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบและวิเคราะห์อย่างถี่ถ้วนแล้ว

ลงชื่อ นายสมศักดิ์ อนันท์วัฒน์

(นายสมศักดิ์ อนันท์วัฒน์)

ที่ปรึกษาด้านยุทธศาสตร์การจัดเก็บภาษีฯ ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมสรรพากร

หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่จัดทำรายงานนี้

๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๗

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ กรมสรรพากร

โทร. ๐๒ ๒๗๒ ๘๒๘๘

อีเมล email.legal@rd.go.th